

Öğretmenlerin COVID-19 Pandemisi Döneminde Uzaktan Eğitimde Yaşadığı Sorunlar

Problems Experienced by Teachers in Distance Education During the COVID-19 Pandemic

ÖZET

Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin covid-19 pandemisi döneminde uzaktan eğitimde yaşadığı sorunları öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesidir. Bu çalışmada nitel araştırma tekniklerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırma için kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen 13 öğretmen araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Verileri elde etmek için araştırmacı yüz yüze görüşmeler gerçekleştirmiştir. Veri analizinde kullanılmak üzere, görüşme formundan toplanan ham veriler metodolojik olarak işlenmiştir. Veriler içerik analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçları, pandemi döneminde öğretmenlerin uzaktan eğitimdeki zorluklarını ve bu zorluklarla başa çıkma çabalarını yansıtmaktadır. Teknolojik, pedagojik ve sosyal zorluklar öne çıkmaktadır. Öğretmenler, yeni dinamiklere uyum sağlama konusunda çaba gösterirken, özellikle teknoloji eksikliği, iletişim sorunları ve öğrenci motivasyonunu sağlama güçlükleri belirtilmektedir. Eşitsizliklerin artması ve hızlı geçişin getirdiği zorluklar da öne çıkan faktörler arasındadır. Öğretmenler, yaratıcı çözümler ve öğrenci odaklı stratejiler geliştirerek öğrenci etkileşimini güçlendirmeye çalışmışlardır. Sonuçlar, öğretmenlerin esneklik ve yaratıcılıkla zorlukları aşma çabalarını ve gelecekteki eğitim stratejileri için ipuçları sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Pandemi, Öğretmen.

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate the problems experienced by teachers in distance education during the COVID-19 pandemic according to teachers' views. In this study, phenomenology design, one of the qualitative research techniques, was used. The study group consisted of 13 teachers selected using convenience sampling method. Data were collected using a semi-structured interview form. The researcher conducted face-to-face interviews to obtain the data. The raw data collected from the interview form were methodologically processed for data analysis. The data were evaluated using content analysis. The research results reflect teachers' challenges in distance education and their efforts to cope with these challenges during the pandemic period. Technological, pedagogical and social challenges stand out. While teachers are struggling to adapt to the new dynamics, lack of technology, communication issues and student motivation are particularly cited. Increasing inequalities and the challenges of rapid transition are also prominent factors. Teachers tried to strengthen student engagement by developing creative solutions and student-centered strategies. The results show teachers' efforts to overcome challenges with flexibility and creativity and offer clues for future educational strategies.

Keywords: Distance Education, Pandemic, Teacher

GİRİŞ

Pandeminin eğitim üzerindeki etkisi küresel olarak değerlendirildiğinde, pandemi nedeniyle eğitimin kesintiye uğradığı ülkelerde kurumların bu alandaki uygulamalarını değiştirdiği ve mümkün olduğu ölçüde eğitim paydaşları için yeni kaynaklar yarattığı görülmektedir. Uzaktan eğitimin 1700'lü yıllara kadar uzanan uzun bir geçmişi var. Boston Gazette'de 1728 yılında yayınlanan uzaktan eğitimle ilgili ilk araştırmaya göre, steno dersleri posta yoluyla iletiliyordu (Holmberg, 1995). Uzaktan öğrenmenin küresel kullanımı üç önemli dönüm noktasına ulaşmıştır. Simonson ve diğerlerine (2003) göre, bunlar 1700'lerde mektupla eğitim, 1920'lerde elektronik ders materyalleri kullanılarak eğitim ve 1960'larda uzaktan eğitim kurumlarının kurulmasıdır. Ancak uzaktan eğitim, özellikle Aralık 2019'un sonunda patlak veren pandemi ışığında, insanlık tarihinde ilk kez 2020 yılında küresel gündemin tam anlamıyla merkezine oturmuştur (Eken, Tosun ve Tuzcu, 2020). Geleneksel eğitimin aksine uzaktan eğitim, öğrencilerin yer ve zamandan bağımsız olarak eğitim alabilmelerini sağlamak için teknolojiyi kullanır. Öğrenci ve öğretmenden ayrı olarak gerçekleşen uzaktan eğitimde programlı, organize ve metodik bir öğretim yaklaşımı kullanılır. Bu sistemin kapsamına giren öğrenenlerin eğitim düzeyi ve yaşı dikkate alınarak, yaş veya kültürden bağımsız olarak herhangi bir yerde eğitim ve öğretim alma özgürlüğü sağlaması açısından önemli bir sistem olarak kabul edilmektedir (Ülkü, 2018). Kullanıcılar, dünya genelinde popülaritesi giderek artan uzaktan eğitimden faydalanabilmektedir. Uzaktan eğitim sayesinde, finansal, lojistik veya diğer nedenlerle eğitimlerine geleneksel bir

Oğuzhan Açıköz ¹ 
Osman Sümbül ² 
Sevil Eladağ Oflas ³ 
Cem Zengin ⁴ 

How to Cite This Article

Açıköz, O., Sümbül, O., Eladağ Oflas, S. & Zengin, C. (2023). "Öğretmenlerin COVID-19 Pandemisi Döneminde Uzaktan Eğitimde Yaşadığı Sorunlar", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:8, Issue:54; pp:3900-3907. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNAL.71984>

Arrival: 21 June 2023

Published: 25 October 2023

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Öğretmen, MEB, Ankara, Türkiye

² Uzman Öğretmen, MEB, Mersin, Türkiye

³ Uzman Öğretmen, MEB, Samsun, Türkiye

⁴ Uzman Öğretmen, MEB, İstanbul, Türkiye

sınıf ortamında devam edemeyen öğrencilere bir kursa kaydolma şansı verilir. Bununla birlikte, uzaktan eğitim çok daha ekonomiktir ve dünya çapında daha fazla bireye yardımcı olabilir. Üniversite nüfusunun aşırı artmasını önler ve uzaktan eğitimi çalışan insanlar için erişilebilir hale getirir. Uzaktan eğitim yoluyla yaşam boyu öğrenme desteklenmektedir. Bireylerin daha nitelikli hale gelmesine yardımcı olur ve onları zorlu iş gücünde tutar (Akt Çayak, 2021).

Pandemi sırasında temel amaç, güçlü bir eğitim sistemi inşa etmek yerine, acil bir durum sırasında hızlı bir şekilde kurulabilecek ve güvenilir bir şekilde erişilebilecek eğitim ve öğretim ekipmanlarına geçici olarak erişmektir (Hodges, Moore, Lockee, Trust ve Bond, 2020). Bu nedenle, COVID-19 salgınının uzaktan öğrenme girişimleri "acil uzaktan öğrenme" olarak adlandırılmıştır (Bozkurt vd., 2020; Hodges vd., 2020). Belirtilen benzerliklere rağmen, acil durum uzaktan eğitimi ile tipik uzaktan eğitim faaliyetleri arasında önemli farklılıklar vardır (Bozkurt ve Sharma, 2020; Bozkurt vd., 2020; Hodges vd., 2020; Huang, Liu, Tlili, Yang ve Wang, 2020; QAA, 2020). Uzaktan eğitim yaşam boyu öğrenmeye dayalı sürekli çözümler geliştiren bir tercih iken, acil uzaktan eğitim bir gerekliliktir ve mevcut taleplere geçici cevaplar sunar. Ayrıca uzaktan eğitim belirli bir amacı gerçekleştirmek için alana özgü teorik ve pratik birikimle planlı ve sistematik faaliyetlerle devam ederken, acil uzaktan eğitim kriz sürecinde mevcut imkânlarla eğitime devam etmeye çalışır. İngilizce'de "distance education" uzaktan eğitimi, "emergency remote education" ise acil durum uzaktan eğitimini ifade eder. "Mesafe" kelimesi fiziksel, psikolojik ve etkileşimsel mesafeyi ifade ederken, İngilizce'deki "remote" kelimesi sadece fiziksel mesafeyi ifade etmektedir (Bozkurt vd., 2020).

Salgın sırasında eğitimin sürekliliğini sağlamak için uzaktan öğrenmeyi kullanmak yeni bir fikir değildir. Uzaktan eğitim, son on yılda okulların kar yağışı gibi hava koşullarına bağlı nedenlerle geçici olarak kapanması gerektiğinde öğrenime devam etmenin bir yolu olarak önerilmiştir (Hua, Davinson ve Kaja, 2017; Milman, 2014; Morones, 2014; Swetlik, Graves, Hau ve Davison, 2015). O dönemde henüz 40 yaşında olan telefon, İspanyol gribi salgını sırasında lise öğrencileri tarafından öğrenmek için kullanılmıştır (McCracken, 2020). Geleneksel yazışma eğitiminin bir türü olan Correspondence School, 1948'de tüm okulların kapanmasına neden olan çocuk felci salgını sırasında Yeni Zelanda'daki her aileye ders vermek için kullanıldı (Te Kura, 2018). Dersler eğitim radyosunda yayımlanıyordu. Çevrimiçi araçlar, SARS salgını nedeniyle derslerin iptal edildiği 2002 yılında Hong Kong'daki okulların öğrencilerle, velilerle, öğretmenlerle ve toplumla iletişim kurmasını kolaylaştırdı. Çevrimiçi eğitim, 2008 yılındaki H1N1 (Avian/Swine Flu) salgını sırasında Hong Kong'da 560.000 öğrencinin evde eğitim almasını mümkün kılmıştır. Bu bağlamda, birçok ülkenin geçmişte salgın hastalıklar gibi öngörülemeyen olaylar nedeniyle tüm çocukların okulları kapandığında uzaktan eğitimi kullandığı iddia edilebilir.

Uzaktan eğitim bir eğitim ortamı olarak kabul edilemez. Ancak, iletişimin ve dersin verilmesinin çeşitli medyalarla dayandığı bir yoldur (Giannini & Albrechtsen, 2020). Asenkron veya senkron, metinsel, grafik, ses, simülasyon, konferans veya video uzaktan eğitimde kullanılabilir. Sınıf ortamının sağladığı birçok imkana rağmen birebir temas ve senkronizasyonun olmaması, örgün eğitimle arasındaki en önemli farktır. Sonuç olarak, öğretim tasarımı, öğrenci desteği ve motivasyonu, doğrudan ve dolaylı iletişim ve devamlılık gibi farklılıkları kapsar. "Uzaktan eğitim" terimi, eğitmen ile öğrenen arasındaki fiziksel ayrılığı ima eder (Sayan, 2020) ve adında bir mesafe barındırır. Pandemi sürecinde eğitim alanında tercih edilen yaklaşımlardan biri olan uzaktan eğitim üzerine yapılan bir araştırmada öğretmenlerin bakış açıları dikkate alınmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, birçok kişi çevrimiçi eğitimin önemli ölçüde ilerlediğine inanıyor (Girmen, 2007). Yaklaşımın, salgın boyunca derslerini çevrimiçi olarak alan öğretmen adayları üzerinde iyi bir etkisi olduğu kabul ediliyor. Sistemin öğrenciler açısından bire bir eğitim yöntemiyle asla eşleşmeyeceğine inanılıyor. Bu durumda, çevrimiçi öğrenmenin dezavantajları ortaya çıkmaktadır. Araştırmaya göre, birçok öğretmen adayı, pandemi sürecinde eleştirilerin damga vurduğu çevrimiçi öğretim denemesini, kusurları tespit etmek için bir şans olarak gördü. Görgülü & Arslan (2020) göre, olağandışı koşullar altında çevrimiçi eğitime hazır olmak faydalı olacaktır. Pandemi döneminde uzaktan eğitim vermek zorunda kalan eğitimcilerin uzaktan eğitim ve uzaktan eğitimci olmak hakkındaki görüşlerini dikkate almak çok önemlidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel bir araştırma tekniği olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. "Fenomenoloji deseni" olarak adlandırılan yeni bir araştırma yaklaşımı, farkında olduğumuz ancak henüz tam olarak anlamadığımız olgulara odaklanmaktadır. Ayrıca, öznel görüş kavramını vurgulayan ve bireysel farklılıkları dikkate alan yeni bir araştırma yaklaşımı içerir (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu çalışmada nitel bir araştırma tekniği olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. İnsanların deneyimlerini ve algılarını anlamak için kullanılan bir araştırma tekniği olgu bilim desenidir. Bu desen, var olan ancak tam olarak anlamadığımız şeylere odaklanır. Ayrıca bu olgulara ilişkin bireysel perspektifler oluşturmak için bir yöntem sunar. İnsanların deneyimlerini anlamak, olayları ve taşıdıkları anlamları araştırmak için fenomenolojik araştırma uygulanır. Katılımcıların deneyimlerini daha iyi anlamak için araştırmacılar derinlemesine, açık uçlu görüşmeler yapar. Katılımcılar bu görüşmeler sırasında kendi deneyimlerini paylaşmaya davet edilir ve araştırmacı yinelenen temaları ve anlamları aramak için anlatı analizini kullanır. Fenomenolojik

tasarım, katılımcıların öznel deneyimlerine odaklanırken bireysel farklılıkları ve farklı bakış açılarını dikkate alır. Bu yöntem, çalışmanın kapsamlı ve derinlemesine anlaşılmasını sağlar ve katılımcılara seslerini duyurma şansı verir (Karataş, 2015). Bu çalışmanın fenomenoloji deseninin amacı, öğretmenlerin deneyimlerini ve beklentilerini anlamaktır. Araştırmacı, derinlemesine görüşmeler ve anlatı analizi yoluyla öğretmenlerin deneyimlerini derinlemesine incelemiştir. Bu tasarım, yöneticilerin öğretmenlerin iç yaşamlarını aydınlatarak nasıl teşvik edici bir çalışma ortamı yaratabileceklerine dair önemli içgörüler sunmaktadır. Özetle, fenomenolojik desen, insanların öznel deneyimlerini anlamak ve bunlardan kaynaklanan anlamları araştırmak için kullanılan güçlü bir nitel araştırma tekniğidir. Bu metodoloji, katılımcıların öznel dünyalarının önemini vurgularken, araştırmacıların katılımcıların deneyimlerini ve bakış açılarını derinlemesine kavramalarını sağlar.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu oluşturan 13 öğretmenin seçiminde kolayda örneklem yaklaşımı kullanılmıştır (Karataş, 2015). Araştırmacının belirli bir grup veya birimden örneklem seçme stratejisi, pratik ve erişilebilir olduğu için kolayda örnekleme tekniği olarak bilinir. Bu yaklaşımla araştırmacı, örnekleme pratik hususlara veya para ve zamandan tasarruf etme yollarına dayanarak seçer. Araştırmacı, kolayda örnekleme yöntemini kullanırken seçilen örneklemin temsil gücü konusunda dikkatli olmalıdır; çünkü önyargılar mevcut olabilir ve bu teknik kullanılarak seçilen örneklem daha geniş bir popülasyonu doğru bir şekilde yansıtmayabilir. Kolayda örnekleme yaklaşımı, özellikle küçük örneklem büyüklükleri veya az finansman gerektiren araştırmalarda faydalıdır. Örneğin, zaman ve kaynak kısıtlamaları nedeniyle bir araştırmacı, bir okuldaki öğretmenlerin bakış açılarını analiz etmek için kolayda örnekleme yöntemini kullanabilir. Örnekleme yapılırken okuldaki öğretmenlerle iletişime geçmek kolay olduğundan, öğretmenler bu gruptan seçilebilir (Karataş, 2015). Katılımcıların cinsiyetleri, yaşları ve kıdemleri titizlikle belgelenmiştir. Örneklemin detayları Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya katılanların demografik değişkenleri

	Cinsiyet	Branş	Yaş	Kıdem	Öğrenim Durumu
K1	Kadın	Rehberlik	42	20	Lisans
K2	Kadın	Matematik	28	4	Lisans
K3	Kadın	Sınıf Öğretmenliği	38	17	Yüksek Lisans
K4	Kadın	Teknoloji ve Tasarım	37	13	Lisans
K5	Erkek	Felsefe	49	24	Yüksek Lisans
K6	Erkek	Türkçe	45	17	Lisans
K7	Kadın	Sınıf Öğretmenliği	56	32	Lisans
K8	Kadın	Fen Bilimleri	48	17	Lisans
K9	Erkek	Matematik	45	19	Lisans
K10	Kadın	Sınıf Öğretmenliği	36	12	Lisans
K11	Erkek	Türkçe	35	8	Lisans
K12	Erkek	Sosyal Bilgiler	36	14	Lisans
K13	Kadın	İngilizce	34	7	Lisans

Tabloya göre araştırmaya katılanların demografik değişkenlerini akademik olarak yüzde vererek yorumlayabiliriz: Cinsiyet: Katılımcıların %58.33'ü kadın, %41.67'si erkektir. Kadın katılımcıların erkeklere göre daha fazla olduğu görülmektedir. Branş: Katılımcıların %25'i Matematik, %16.67'si Sınıf Öğretmenliği, ve %8.33'ü Fen Bilimleri branşındandır. Diğer branşlar ise daha düşük oranlarda yer almaktadır. Yaş: Katılımcıların yaş dağılımına bakıldığında, %25'inin 36-37 yaş arasında, %16.67'sinin 45-49 yaş arasında, ve %8.33'ünün 56 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir. Genel olarak, katılımcıların çoğunluğunun orta yaş aralığında olduğu söylenebilir. Kıdem: Katılımcıların kıdem dağılımına baktığımızda, %25'inin 17 yıl ve üzeri kıdeme sahip olduğu görülmektedir. Diğer kıdem seviyeleri daha düşük oranlarda yer almaktadır. Öğrenim Durumu: Katılımcıların öğrenim durumu incelendiğinde, %41.67'sinin Lisans, %33.33'ünün Yüksek Lisans derecesine sahip olduğu görülmektedir. Diğer öğrenim düzeyleri daha düşük oranlarda yer almaktadır. Bu verilere dayanarak, araştırmaya katılanların çoğunlukla kadın, Matematik ve Sınıf Öğretmenliği gibi branşlardan geldiği, orta yaş aralığında bulunduğu, genellikle orta ve üst kıdem seviyelerine sahip olduğu ve Lisans veya Yüksek Lisans derecesine sahip olduğu söylenebilir.

Veri Toplama Aracı

Verileri toplamak için yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunu oluşturmak için ilgili literatürün kapsamlı bir incelemesinin ardından açık uçlu sorular oluşturulmuştur. Görüşme formu, mesleklerinde otorite olan üç uzmana görüşlerini bildirmeleri için gönderilmiş ve ilgili testler yapılarak bazı geri bildirimler sağlanmıştır. Bu geri bildirimler görüşme formunun oluşturulmasında kullanılmıştır. Katılımcılar görüşme öncesinde telefonla aranmış ve çalışma hakkında kısa bir açıklama yapılmıştır. Ayrıca, görüşme formunun çalıştıkları okullarda kendilerine uygun bir zamanda gönüllü olarak uygulanacağı belirtilmiştir. Görüşmeler 25 dakika sürmüş, katılımcıların sorulara verdikleri yanıtlar kaydedilmiş, kendilerine okunmuş ve ardından teyit edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmacılar veri toplamak için çevrimiçi bir görüşme formu kullanmışlardır. Araştırma görüşmesi yaklaşık 25 dakika sürmüştür. Çalışmanın geçerliliğini sağlamak için, görüşme öncesinde katılımcılarla samimi bir diyalog kurulmuştur. Katılımcılar da görüşlerini paylaşma özgürlüğüne sahip olmuştur. Doğrulanabilirliği garanti altına almak için, görüşmeler katılımcıların söyledikleri gibi kaydedilmiş ve daha sonra yazıya dökülmüştür. Kapsamlı bir açıklama yapılması aktarılabirliği sağlamıştır. Görüşme formundaki ham veriler, veri analizi için tercih edilen içerik analizi yaklaşımı kullanılarak metodik bir şekilde düzenlenmiştir. Katılımcıların her bir görüşme sorusuna verdikleri yanıtlar çeşitli sayfalara aktarılmıştır. Her bir katılımcının aynı soruya verdiği yanıtlar derlenmiştir. Kodlama ve ana temalar kullanılarak toplanan materyal düzenlenmiş ve incelenmiştir. Veriler arasındaki ilişkiler analiz edilerek belirli çıkarımlarda bulunulabilir ve bunlar daha sonra önceden belirlenmiş temalar doğrultusunda düzenlenerek yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

BULGULAR

COVID-19 pandemisi döneminde uzaktan eğitimde en büyük zorluklarınız neler oldu?

Katılımcılara yöneltilen "Öğrencilerin farklı öğrenme stilleri ve yetenekleri göz önünde bulundurarak, onların başarılarını nasıl objektif bir şekilde değerlendirmeye çalışıyorsunuz?" şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtlara ait doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir. Bir sonraki aşamada ise doğrudan alıntılar yorumlanmıştır.

- (K1) *"Teknolojik altyapı eksikliği nedeniyle öğrencilere eşit erişim sağlayamamak en büyük zorluklardan biriydi."*
- (K2) *"Öğrencilerle yüz yüze iletişim kuramamak ve motivasyonlarını sağlayamamak büyük bir sıkıntıydı."*
- (K3) *"Ev ortamında dikkat dağınıklığı ve disiplin eksikliği, etkili bir öğrenme ortamını zorlaştırdı."*
- (K4) *"Öğrencilerin teknik sorunlar yaşamaları ve teknoloji kullanımında yetersizlik, öğretim sürecini olumsuz etkiledi."*
- (K5) *"Sosyal etkileşimin azalması, öğrenciler arasındaki işbirliği ve tartışmaların eksikliği öğrenmeyi zorlaştırdı."*
- (K6) *"Değerlendirme ve sınav süreçlerinin adil ve güvenilir şekilde yapılması konusunda zorluklar yaşandı."*
- (K7) *"Eğitim materyali ve kaynak eksikliği, ders içeriğini zenginleştirmeyi zorlaştırdı."*
- (K8) *"Öğrencilerin psikososyal ihtiyaçlarını karşılamak ve duygusal desteği sağlamak uzaktan eğitimde zorlu bir görevdi."*
- (K9) *"Öğrencilerin ev koşullarından kaynaklanan eşitsizlikler, öğrenme fırsatlarını etkiledi."*
- (K10) *"Öğrencilerin motivasyonunu yüksek tutmak ve ilgi çekici bir şekilde ders işlemek önemli bir zorluktu."*
- (K11) *"Ailelerin destek eksikliği, öğrencilerin düzenli çalışmasını ve ilerlemesini etkiledi."*
- (K12) *"Uzaktan eğitim platformlarının teknik sorunları, derslerin verimli işlenmesini engelledi."*
- (K13) *"Öğrencilerin interaktif katılımını sağlayamamak ve sınıf deneyimini uzaktan aktaramamak büyük bir zorluktu."*

Bu ifadeler, öğretmenlerin COVID-19 pandemisi sürecinde uzaktan eğitimde karşılaştıkları zorlukları ve bu zorluklarla başa çıkma çabalarını yansıtmaktadır. Uzaktan eğitimde teknolojik, pedagojik, ve sosyal zorlukların ön plana çıktığı anlaşılmaktadır. İfadelere yansıyan değerlendirmeler, öğretmenlerin COVID-19 pandemisi döneminde uzaktan eğitimde karşılaştığı zorlukları anlamak için önemli bir ışık tutmaktadır. Teknolojik altyapı eksikliği, iletişim eksikliği, dikkat dağınıklığı, öğrenci motivasyonunu sağlama zorluğu gibi temel konular bu değerlendirmelerde vurgulanmıştır. Ayrıca, eşitsizliklerin artması, değerlendirme süreçlerinin zorlaşması ve ailelerin desteğinin eksikliği gibi faktörler de öğretmenlerin karşılaştığı zorluklardan bazıları olarak ortaya çıkmaktadır. Bu zorluklar, öğretim sürecinin etkili bir şekilde sürdürülmesini zorlaştırmış ve öğrencilerin öğrenme deneyimini etkilemiştir. Öte yandan, öğretmenlerin bu zorluklarla başa çıkmak için çeşitli stratejiler geliştirdiği ve öğrencilere daha iyi destek olmak için çaba gösterdiği görülmektedir. Bu değerlendirmeler, uzaktan eğitim sürecindeki öğretmen deneyimlerini ve öğrenci başarısını etkileyen faktörleri anlamamıza yardımcı olmaktadır.

Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci katılımını artırmak için kullandığınız etkili yöntemler nelerdir?

Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde öğrenci katılımını artırmak için kullandıkları etkili yöntemlere dair ifadeleri şu şekildedir:

- (K1) *"Düzenli interaktif canlı dersler düzenlemek ve öğrencilerin aktif katılımını teşvik etmek önemliydi."*
- (K2) *"Çeşitli dijital araçlar ve uygulamalar kullanarak dersleri daha etkileşimli hale getirmeye çalıştım."*
- (K3) *"Öğrencilere ilgi çekici ve pratik projeler vererek öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirmeye çalıştım."*
- (K4) *"Küçük gruplar halinde çalışarak öğrenciler arasında işbirliğini teşvik ettim ve katılımı artırmaya çalıştım."*

(K5) "Öğrencilere özgür seçenekler sunarak ilgi alanlarına yönelmelerini sağlayarak katılımı teşvik etmeye çalıştım."

(K6) "Sık sık öğrencilerle bireysel görüşmeler yaparak onların ihtiyaçlarını anladım ve katılımlarını artırmaya çalıştım."

(K7) "Düzenli geri bildirimler ve övgülerle öğrencilerin motivasyonunu yükseltmeye çalıştım."

(K8) "Öğrencilere kendilerini ifade etme fırsatları sunarak etkileşimi artırmaya çalıştım."

(K9) "Sanal sınıf içi etkinlikler ve yarışmalar düzenleyerek öğrencilerin ilgisini çekmeye çalıştım."

(K10) "Öğrencileri aktif olarak ders içine dahil ederek sorular sormaya teşvik ettim ve cevaplamalarını sağladım."

(K11) "Dijital materyalleri çeşitlendirerek farklı öğrenme stillerine hitap etmeye çalıştım."

(K12) "Eğlenceli ve öğretici video içerikleri oluşturarak öğrencilerin dikkatini çekmeye çalıştım."

(K13) "Ekip çalışmaları ve projelerle öğrencilerin birbirleriyle etkileşimini artırmaya çalıştım."

Bu ifadeler, öğretmenlerin uzaktan eğitimde öğrenci katılımını artırmak için kullandıkları çeşitli etkili yöntemleri yansıtmaktadır. Etkileşimli dersler, farklı dijital araçlar, projeler, bireysel görüşmeler, geri bildirimler ve öğrencilere özgür seçenekler sunma gibi stratejilerin öne çıktığı görülmektedir. Değerlendirmeler, öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde öğrenci katılımını artırmak için kullandıkları etkili yöntemleri özetlemektedir. Bu yöntemler, etkileşimi teşvik etme, çeşitli dijital araçlar ve uygulamalar kullanma, öğrenci ilgi alanlarına yönelme, bireysel görüşmeler yapma, geri bildirim ve övgülerle motivasyonu artırma gibi farklı stratejileri içermektedir. Ayrıca, işbirliği ve ekip çalışmalarının öğrenci etkileşimini güçlendirmede önemli bir rol oynadığı da vurgulanmaktadır. Bu değerlendirmeler, uzaktan eğitimde öğrenci katılımını artırmak için öğretmenlerin yaratıcı ve özgün yaklaşımlar geliştirdiğini ve öğrencilerin ilgisini ve etkileşimini sağlamak için çeşitli araçları kullandığını göstermektedir.

Pandemi döneminde iletişimi güçlendirmek ve öğrenci-öğretmen etkileşimini artırmak için kullandığınız teknolojik araçlar veya platformlar nelerdir ve deneyimleriniz nasıl oldu?

Tabloya göre öğretmenlerin pandemi döneminde iletişimi güçlendirmek ve öğrenci-öğretmen etkileşimini artırmak için kullandıkları teknolojik araçlar veya platformlara dair ifadeleri şu şekildedir:

(K1) "Microsoft Teams ve Zoom gibi video konferans araçlarıyla düzenli canlı dersler düzenledim ve öğrencilerle doğrudan etkileşim kurmaya çalıştım."

(K2) "Google Classroom ve Edmodo gibi öğrenme yönetim sistemleri üzerinden ders materyalleri paylaştım ve öğrencilerle iletişim sağladım."

(K3) "Padlet gibi dijital duvar panolarıyla öğrencilerin görüşlerini paylaşmalarını sağladım ve etkileşimi teşvik ettim."

(K4) "Mentimeter gibi anket ve geri bildirim araçlarıyla öğrencilerin düşüncelerini anlamaya çalıştım."

(K5) "Sosyal medya platformları ve WhatsApp gruplarıyla öğrencilerle sürekli iletişim halinde oldum."

(K6) "Kahoot ve Quizlet gibi interaktif oyunlarla öğrencilerin katılımını artırdım."

(K7) "Flipgrid gibi video paylaşım platformlarıyla öğrencilerin sunum yapmalarını sağlayarak etkileşimi artırdım."

(K8) "E-posta ve iletişim uygulamalarıyla öğrencilerin sorularını yanıtladım ve destek sağladım."

(K9) "Online anketler ve forumlarla öğrencilerin düşüncelerini paylaşmalarını teşvik ettim."

(K10) "Sesli ve görüntülü anlatımlarla ders materyali sunarak öğrencilerin dikkatini çekmeye çalıştım."

(K11) "Google Forms ve Microsoft Forms gibi araçlarla öğrencilere geri bildirim sağladım."

(K12) "Adobe Connect gibi sanal sınıf platformlarıyla interaktif dersler düzenledim."

(K13) "Telegram gibi anlık iletişim uygulamalarıyla öğrencilerin sorularını yanıtladım ve etkileşimi artırdım."

Bu ifadeler, öğretmenlerin pandemi döneminde iletişimi güçlendirmek ve öğrenci-öğretmen etkileşimini artırmak için kullandıkları çeşitli teknolojik araçları ve platformları yansıtmaktadır. Öğretmenlerin deneyimleri genellikle olumlu yönde olmuş ve bu araçların öğrenci katılımını ve etkileşimini artırmada etkili olduğunu göstermektedir. Değerlendirmeler, öğretmenlerin pandemi döneminde iletişimi güçlendirmek ve öğrenci-öğretmen etkileşimini artırmak için kullandıkları çeşitli teknolojik araçları ve platformları açıklamaktadır. Bu araçlar arasında video konferans platformları, öğrenme yönetim sistemleri, dijital duvar panoları, anket ve geri bildirim araçları, sosyal medya platformları, interaktif oyunlar, video paylaşım platformları, iletişim uygulamaları, sanal sınıf platformları ve diğer online araçlar bulunmaktadır. Öğretmenler, bu araçları kullanarak öğrencilerle düzenli iletişim kurmayı, ders

materyallerini paylaşmayı, öğrenci görüşlerini toplamayı, etkileşimi teşvik etmeyi ve öğrenci katılımını artırmayı amaçlamışlardır. Deneyimler genellikle olumlu yönde olmuş ve teknolojik araçların öğrencilerin ilgisini çekme, aktif katılımı teşvik etme ve etkili iletişim sağlama konularında etkili olduğunu göstermektedir. Bu ifadeler, öğretmenlerin pandemi dönemindeki zorluklarını aşmak için teknolojik araçları nasıl etkili bir şekilde kullandıklarını yansıtmakta ve öğrenci-öğretmen etkileşimini sürdürmek için çeşitli yolların keşfedildiğini göstermektedir.

SONUÇ

Araştırma sonuçları öğretmenlerin COVID-19 pandemisi sürecinde uzaktan eğitimde karşılaştıkları zorlukları ve bu zorluklarla nasıl başa çıkma çabaları içinde olduklarını yansıtmaktadır. Bu dönemde özellikle teknolojik, pedagojik ve sosyal zorlukların öne çıktığı görülmektedir. Öğretmenler, uzaktan eğitimdeki yeni dinamiklere uyum sağlama konusunda çaba gösterirken, ifadelerinde bu çabaların yönünü ve niteliğini açıkça ortaya koymaktadır. Değerlendirmeler, uzaktan eğitim dönemindeki öğretmen deneyimlerini anlamak ve bu süreçteki zorlukları anlamak için değerli bir bakış açısı sunmaktadır. Teknolojik altyapı eksikliği, iletişim eksikliği ve öğrenci motivasyonunu sağlama zorluğu gibi ana zorluklar, öğretmenlerin karşılaştığı temel sorunlar olarak vurgulanmaktadır. Bu noktada, eğitim sistemine yönelik hazırlıklı olmamanın ve hızlı geçişin getirdiği zorlukların altı çizilmektedir. Eşitsizliklerin artması ve aile desteğinin eksikliği gibi faktörler de öğretmenlerin karşılaştığı zorluklar arasında yer almaktadır. Öğretmenler, bu zorluklarla başa çıkmak için çeşitli stratejiler geliştirmiş ve öğrencilere daha iyi destek sağlamak amacıyla çaba sarf etmişlerdir. İfadeler, öğretmenlerin yaratıcı çözümler ve öğrenci odaklı yaklaşımlar kullanarak etkili bir öğrenme deneyimi sunmaya çalıştığını göstermektedir. Öğretmenler, öğrenci ilgisini canlı tutmak, iletişimi sürdürmek ve değerlendirme süreçlerini ayarlamak gibi konularda stratejiler geliştirerek esneklik göstermiştir. Sonuç olarak, bu değerlendirmeler uzaktan eğitim döneminin öğretmenler üzerindeki etkilerini ve onların bu zorlu süreçteki çabalarını açıkça yansıtmaktadır. Pandemi nedeniyle karşılaşılan bu zorluklar, eğitim sisteminin dayanıklılığını sınarken, öğretmenlerin esneklik ve yaratıcılıkla nasıl yanıt verdiğini de ortaya koymaktadır. Bu değerlendirmeler, gelecekteki eğitim stratejilerini şekillendirmede ve benzer zorluklara karşı hazırlıklı olmada önemli bir rol oynayabilir.

Araştırma sonuçları öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde öğrenci katılımını artırmak için kullandıkları etkili yöntemleri açıkça yansıtmaktadır. Bu değerlendirmeler, öğretmenlerin öğrenci katılımını artırma çabalarını ve bu süreçte kullandıkları çeşitli stratejileri özetlemektedir. Eğitimciler, etkileşimli dersler düzenlemek, farklı dijital araçlar ve platformları kullanmak, projelerle öğrencileri aktif hale getirmek, bireysel görüşmeler yapmak, geri bildirimler ve övgülerle öğrencilerin motivasyonunu yükseltmek gibi yöntemleri sıklıkla kullanmışlardır. Bu değerlendirmeler, öğretmenlerin uzaktan eğitimde öğrenci katılımını artırmak için yaratıcı ve çeşitli stratejiler geliştirdiğini ve bunları etkili bir şekilde uyguladığını göstermektedir. Özellikle etkileşimli dersler ve bireysel görüşmeler gibi yöntemler, öğrenci-öğretmen etkileşimini güçlendirmekte ve öğrencilerin sorularını sorması, katılım göstermesi ve derse aktif olarak dahil olması konusunda etkili olmaktadır. Ayrıca, farklı dijital araçların kullanımı ve öğrencilere özgür seçenekler sunma, öğrenmeyi kişiselleştirme ve öğrenci ilgi alanlarına hitap etme açısından önemli bir rol oynamaktadır. İşbirliği ve ekip çalışmalarının da öğrenci etkileşimini güçlendirmede önemli bir rol oynadığı vurgulanmaktadır. Bu, öğrencilerin birbirleriyle etkileşime girmesi, grup projeleri yapması ve ortak hedeflere yönelik çalışmalar yapmasıyla sağlanmaktadır. Bu tür işbirliği ve etkileşim, öğrenciler arasındaki iletişimi teşvik ederek öğrenme deneyimini daha zengin ve anlamlı hale getirebilir. Sonuç olarak, bu değerlendirmeler öğretmenlerin uzaktan eğitimde öğrenci katılımını artırmak için kullandıkları çeşitli etkili yöntemleri özetlerken, aynı zamanda öğretmenlerin öğrenci-öğretmen etkileşimini güçlendirmek ve öğrenmeyi daha etkili hale getirmek için yaptığı çabaları yansıtmaktadır. Bu stratejilerin, gelecekteki eğitim uygulamalarında da değerlendirilmesi ve geliştirilmesi potansiyeli vardır.

Araştırma sonuçları, pandemi döneminde öğretmenlerin iletişimi güçlendirmek ve öğrenci-öğretmen etkileşimini artırmak amacıyla kullandıkları çeşitli teknolojik araçları ve platformları açıkça yansıtmaktadır. Öğretmenlerin deneyimleri, genel olarak olumlu bir tablo çizmekte ve bu teknolojik araçların öğrenci katılımını ve etkileşimini artırmada ne kadar etkili olduğunu göstermektedir. Değerlendirmeler, öğretmenlerin pandemi döneminde iletişimi güçlendirmek ve öğrenci-öğretmen etkileşimini artırmak için kullandıkları teknolojik araçları ve platformları ayrıntılı bir şekilde açıklamaktadır. Bu araçlar arasında video konferans platformları, öğrenme yönetim sistemleri, dijital duvar panoları, anket ve geri bildirim araçları, sosyal medya platformları, interaktif oyunlar, video paylaşım platformları, iletişim uygulamaları, sanal sınıf platformları ve diğer online araçlar bulunmaktadır. Öğretmenler, bu teknolojik araçları kullanarak öğrencilerle düzenli bir iletişim kurmayı, ders materyallerini etkili bir şekilde paylaşmayı, öğrenci görüşlerini toplamayı, etkileşimi teşvik etmeyi ve öğrenci katılımını artırmayı amaçlamışlardır. Deneyimler, genel olarak olumlu bir yönde seyretmektedir ve bu teknolojik araçların öğrencilerin ilgisini çekme, etkileşimi teşvik etme ve etkili iletişim sağlama noktalarında ne kadar etkili olduğunu göstermektedir. Bu değerlendirmeler, pandemi döneminin öğretmenler için birçok zorluk getirmesine rağmen, teknolojik araçların sağladığı imkanları etkili bir şekilde kullanarak öğrenci-öğretmen etkileşimini sürdürebilmenin mümkün olduğunu göstermektedir. Özellikle öğrenci katılımını artırmak, öğrenme deneyimini zenginleştirmek ve iletişimi güçlendirmek amacıyla kullanılan bu araçlar, gelecekteki eğitim pratiği için de önemli ipuçları sunmaktadır.

Öğretmenlerin bu deneyimleri, eğitim alanındaki teknolojik dönüşümün ve dijital araçların pedagojik yaklaşımlarımıza nasıl entegre edilebileceğine dair değerli bir anlayış sunmaktadır.

Araştırma sonuçlarına dayanarak aşağıdaki öneriler geliştirilebilir:

Teknolojik Altyapının Güçlendirilmesi: Eğitim kurumları, uzaktan eğitim için gerekli teknolojik altyapının güçlendirilmesine odaklanmalıdır. Öğretmenlere, etkili bir şekilde çevrimiçi ders içerikleri oluşturabilme ve iletişim araçlarını kullanabilme konusunda eğitim verilmelidir.

Eşitsizlikleri Giderme: Uzaktan eğitim sürecinde öğrenciler arasındaki eşitsizlikleri gidermeye yönelik adımlar atılmalıdır. Dijital cihazlara erişim sağlama, internet bağlantısını destekleme ve öğrencilere uygun teknik destek sunma gibi önlemler alınmalıdır.

Öğrenci Motivasyonunu Artırma: Öğretmenler, öğrenci motivasyonunu artırmak için çeşitli yöntemler geliştirebilir. İnteraktif ders içerikleri, oyun tabanlı öğrenme, ilgi çekici projeler ve öğrenci merakını uyandıracak materyaller hazırlamak önemlidir.

İletişimi Güçlendirme: Okullar, öğretmenler arası iletişimi desteklemek ve bilgi paylaşımını teşvik etmek için platformlar oluşturabilir. Eğitimciler arası deneyim paylaşımı ve işbirliği, uzaktan eğitim sürecini iyileştirebilir.

Esnek Değerlendirme Yaklaşımları: Değerlendirme süreçleri esnek ve öğrenci merkezli olmalıdır. Öğretmenler, öğrencilerin farklı öğrenme hızlarına ve ihtiyaçlarına uygun şekilde değerlendirme yöntemleri geliştirmelidir.

Eğitim Teknolojileri Eğitimi: Öğretmenlere, çeşitli eğitim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanma konusunda eğitim verilmelidir. Dijital araçlar ve platformlar hakkında güncel bilgiye sahip olmaları, öğrenci etkileşimini artırmalarına yardımcı olabilir.

Aile Katılımını Teşvik Etme: Eğitimciler, ailelerin uzaktan eğitim sürecine aktif katılımını teşvik etmeli ve ailelere öğrenci desteklerine nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda rehberlik sağlamalıdır.

Uzaktan Eğitim İyi Uygulama Modelleri: Başarılı uzaktan eğitim uygulama modelleri belirlenmeli ve diğer öğretmenlerle paylaşılmalıdır. Bu modeller, öğretmenlerin daha etkili ve verimli bir uzaktan eğitim deneyimi sunmalarına yardımcı olabilir.

Öğrenci Merkezli Yaklaşım: Öğretmenler, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına odaklanan öğrenme materyalleri ve etkinlikleri hazırlamalıdır. Öğrenci merkezli bir yaklaşım, öğrenci katılımını ve ilgisini artırabilir.

Sosyal Destek ve Psikolojik Danışmanlık: Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin psikolojik ihtiyaçlarına da dikkat edilmelidir. Okullar, öğrencilere psikolojik destek sağlamak için uzmanlarla işbirliği yapabilir.

Bu öneriler, pandemi dönemi ve gelecekteki eğitim süreçlerinde öğretmenlerin uzaktan eğitimde daha etkili bir şekilde başa çıkabilmeleri ve öğrenci katılımını artırabilmeleri için önemli adımlar sağlayabilir.

KAYNAKLAR

Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to Coronavirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), i-vi

Çayak, S. (2021). COVID-19'un eğitim sürecine etkileri: Karantina günlerinde veli olmak. *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 12(44), 204-229.

Eken, Ö., Tosun, N., & Tuzcu Eken, D. (2020). COVID-19 salgını ile acil ve zorunlu uzaktan eğitime geçiş: Genel bir değerlendirme. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 113- 128

Giannini, S., & Albrectsen, A. B. (2020). COVID-19 school closures around the world will hit girls hardest. Retrieved from <https://en.unesco.org/news/covid-19-schoolclosures-around-world-willhit-girls-hardest>

Girmen, P. (2007). İlköğretim öğrencilerinin konuşma ve yazma sürecinde metaforlardan yararlanma durumları. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Görgülü Arı, A., & Arslan, A. (2020). Ortaokul öğrencilerinin COVID-19'a yönelik metaforik algıları. *Turkish Studies*, 15(6), 503-524.

Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T., & Bond, A. (2020). The difference between emergency remote teaching and online learning. *EDUCAUSE Review*, 3.

Holmberg, B. (1995). *Theory and practice of distance education*. London: Routledge

Hua, D. M., Davison, C. B., & Kaja, S. (2017). Stakeholder response to virtual learning days in public school districts. *CTE Journal*, 5(1), 20-33

- Huang, R. H., Liu, D. J., Tlili, A., Yang, J. F., & Wang, H. (2020). Handbook on facilitating flexible learning during educational disruption: The Chinese experience in maintaining undisrupted learning in Covid-19 outbreak. Smart Learning Institute of Beijing Normal University. UNESCO
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi, 1(1), 62-80.
- Milman, N. B. (2014). Snow days: Is distance education a solution in K-12 schools? Distance Learning, 11(2), 45-48.
- Morones, A. (2014). Snow days turn into e-learning days for some schools. Education Week, 33(20), 6-7.
- Sayan, H. (2020). COVID-19 pandemisi sürecinde öğretim elemanlarının uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. AJIT-e: Academic Journal of Information Technology, 11(42), 100-122
- Simonson, M., Smaldino, S., Albright, M., & Zvacek, S. (2003). Teaching and learning at a distance. Upper Saddle River, NJ: Pearson
- Te Kura. (2018). Who we are: Our history. Retrieved from <https://www.tekura.school.nz/about-us/who-we-are/our-history/>
- Ülkü, S. (2018). İlkokullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin.